Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

3. oktoober 2013*

Apellatsioonkaebus — Ühenduse kaubamärk — Määrus (EÜ) nr 40/94 — Artikli 74 lõige 2 — Määrus (EÜ) nr 2868/95 — Eeskirja 50 lõike 1 esimene ja kolmas lõik — Varasema kaubamärgi omaniku vastulause — Kaubamärgi olemasolu — Vastulause toetuseks pärast selleks määratud tähtaja möödumist esitatud tõendid — Arvesse võtmata jätmine — Apellatsioonikoja kaalutlusõigus — Teisiti sätestav säte — Lisa- või täiendavate tõendite arvesse võtmise välistavad asjaolud

Kohtuasjas C-121/12 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 28. veebruaril 2012 esitatud apellatsioonkaebus,

Bernhard Rintisch, elukoht Bottrop (Saksamaa), esindaja: *Rechtsanwalt* A. Dreyer,

apellant,

teised menetlusosalised:

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), esindaja: G. Schneider,

kostja esimeses kohtuastmes

Valfleuri Pâtes alimentaires SA, asukoht Wittenheim (Prantsusmaa), esindaja: *avocate* F. Baujoin,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen (ettekandja), kohtunikud J. Malenovský, U. Lõhmus, M. Safjan ja A. Prechal,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 16. mai 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

1 B. Rintisch palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 16. detsembri 2011. aasta otsuse kohtuasjas T-109/09: Rintisch *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Valfleuri Pâtes alimentaires (PROTIVITAL) (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Üldkohus jättis rahuldamata tema hagi nõudega tühistada Siseturu Ühtlustamise Ameti (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (edaspidi „ühtlustamisamet”) neljanda apellatsioonikoja 21. jaanuari 2009. aasta otsus (asi R 1660/2007-4) (edaspidi „vaidlusalune otsus”), mis tehti vastulausemenetluses apellandi ja Valfleuri Pâtes alimentaires SA (edaspidi „Valfleuri”) vahel.

Õiguslik raamistik

2 Nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrus (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146) tunnistati kehtetuks ja asendati nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1), mis jõustus 13. aprillil 2009. Faktiliste asjaolude aset leidmise kuupäeva arvestades tuleb käesoleva kohtuasja suhtes siiski kohaldada määrust nr 40/94.

3 Määrus (EÜ) nr 40/94 rakendati komisjoni 13. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ) nr 2868/95 (EÜT L 303, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 189), muudetud komisjoni 29. juuni 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 1041/2005 (ELT L 172, lk 4), (edaspidi „rakendusmäärus”).

Määrus nr 40/94

4 Määruse nr 40/94 artikli 74 lõige 2 täpsustab, et „[ühtlustamisamet] võib jätta arvesse võtmata faktid ja tõendid, mis asjaomased pooled on esitanud hilinenult”.

Rakendusmäärus

5 Rakendusmääruse artikkel 19 sätestab:

„1. [Ühtlustamisamet] võimaldab vastulause esitajal esitada vastulauset toetavaid fakte, tõendeid ja argumente või täiendada juba eeskirja 15 lõike 3 kohaselt esitatud fakte, tõendeid ja argumente [ühtlustamisameti] määratud tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui kaks kuud alates päevast, mil vastulausemenetlus eeskirja 18 lõike 1 kohaselt alustatuks loetakse.

2. Lõikes 1 sätestatud perioodil esitab vastulause esitaja tõendeid oma varasemate kaubamärkide või õiguste olemasolu, nende kehtivuse ja kaitse ulatuse kohta, samuti tõendeid oma vastulause esitamise õiguse kohta. Eelkõige esitab vastulause esitaja järgmised tõendid:

a) kui vastulause aluseks on kaubamärk, mis pole ühenduse kaubamärk, siis tõendid selle taotlemise või registreerimise kohta, esitades selleks:

[...]

ii) kui kaubamärk on registreeritud, siis olenevalt asjaoludest kas asjakohase registreerimistõendi koopia [mõiste „registreerimistõend” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „registreerimistunnistus”] või tõendi selle viimase pikendamise kohta [mõiste „tõend” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „tunnistus”], mis tõendab, et kaubamärgi kaitseperiood ulatub lõikes 1 sätestatud tähtajast ja selle tähtaja kõikidest pikendamistest kaugemale, või samaväärsed dokumendid, mis kaubamärgi registreerinud asutus on väljastanud;

[...]

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud teave ja [tunnistused] esitatakse menetluse keeles või neile lisatakse tõlge. Tõlge esitatakse algdokumendi esitamiseks määratud tähtajaks.

4. [Ühtlustamisamet] ei arvesta kirjalikult esitatud materjale või dokumente või nende osi, mis pole esitatud või tõlgitud menetluse keelde [ühtlustamisameti] poolt määratud tähtajaks."

6 Rakendusmääruse eeskirja 20 „Vastulause läbivaatamine" lõige 1 näeb ette:

„Kui vastulause esitaja ei ole enne eeskirja 19 lõikes 1 nimetatud tähtaja lõppu tõendanud oma varasema märgi või õiguse olemasolu, kehtivust ja ulatust ega oma õigusi vastulause esitamiseks, lükatakse vastulause põhjendamatuna tagasi."

7 Määruse nr 2868/95 eeskirja 50 „Kaebuste menetlemine" lõige 1 sätestab:

„Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kaebuse menetlusele *mutatis mutandis* sätteid, mis kehtivad menetluste puhul osakonnas, kelle otsuse peale kaevatakse.

[...]

Kui vaidlustatakse vastulausete osakonna otsus, piirdub apellatsioonikoda kaebuse läbivaatamisel nende faktide ja tõenditega, mis on esitatud vastulausete läbivaatustalituse [mõiste „vastulausete läbivaatustalitus" asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „vastulausete osakond"] poolt määruse [nr 40/94] ja käesolevate eeskirjade alusel määratud või täpsustatud tähtaegade jooksul, välja arvatud juhud, kui apellatsioonikoda leiab, et tuleks arvestada määruse [nr 40/94] artikli 74 lõike 2 kohaseid lisa- või täiendavaid fakte ja tõendeid."

Määrus nr 1041/2005

8 Määruse nr 1041/2005 põhjendus 7 sedastab:

„Taotluste vastuvõetavuse määratlemiseks, puuduste õiguslike tagajärgede täpseks piiritlemiseks ning sätete esitamiseks menetluste kronoloogilise järjekorra kohaselt tuleks vaidlustamismenetlust [mõiste „vaidlustamismenetlus" asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „vastulausemenetlus"] puudutavad sätted täielikult ümber kujundada."

Vaidluse taust

9 Üldkohus kirjeldas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–16 vaidluse tausta järgmiselt:

„1 [Valfleuri] esitas 6. jaanuaril 2006 ühtlustamisametile […] määruse nr 40/94 […] alusel ühenduse kaubamärgi registreerimise taotluse [...]

2 Kaubamärgina paluti registreerida sõnamärk PROTIVITAL.

3 Kaubad, mille suhtes registreerimist taotletakse, kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) klassidesse 5, 29 ja 32 [...]

[...]

5 […] B. Rintisch esitas 24. oktoobril 2006 määruse nr 40/94 artikli 42 […] alusel taotletud kaubamärgi registreerimisele vastulause eespool punktis 3 viidatud kaupade osas.

6 Vastulause tugines eelkõige järgmistele varasematele õigustele:

— Saksa sõnamärk PROTIPLUS, mille registreerimistaotlus esitati 4. detsembril 1995 ja mis registreeriti 20. mail 1996 numbri 39549559 all klassidesse 29 ja 32 kuuluvate kaupade suhtes;

— Saksa sõnamärk PROTI, mille registreerimistaotlus esitati 22. jaanuaril 1997 ja mis registreeriti 3. märtsil 1997 numbri 39702429 all klassidesse 29 ja 32 kuuluvate kaupade suhtes;

— […] Saksa kujutismärk, mille registreerimistaotlus esitati 24. veebruaril 1996 ja mis registreeriti 5. märtsil 1997 numbri 39608644 all klassidesse 29 ja 32 kuuluvate kaupade suhtes

[...]

8 Eespool punktis 6 nimetatud varasemate kaubamärkide olemasolu ja kehtivuse tõendamiseks esitas [B. Rintisch] 16. jaanuaril 2007 ühtlustamisametile esiteks Deutsches Patent- und Markenamti (Saksamaa patendi- ja kaubamärgiamet) poolt vastavalt 1996. aasta märtsi, 1996. aasta oktoobris ja 1997. aasta märtsis välja antud registreerimistunnistused, teiseks Deutsches Patent- und Markenamti võrguregistri 8. jaanuari 2007. aasta seisuga väljavõtted, milles oli iga varasema kaubamärgi kohta lahtris *Letzter Verfahrensstand* (viimane menetlusstaadium) märge *Marke eingetragen* (kaubamärk registreeritud), ja varasemate kaubamärkide nr 39549559 ja nr 39608644 puhul lahtris *Verlängerungsdatum* (pikendamise kuupäev) 2006. aasta kuupäevad. Esitati üksnes varasemate kaubamärkide registreerimistunnistuste tõlked menetluskeelde.

9 23. jaanuaril 2007 teatas vastulausete osakond […] [B. Rintischile] vastulausemenetluse võistleva etapi alguskuupäeva. Selles teates teavitas ta [B. Rintischi] sellest, et kaubamärkide kohta, mille registreerimisest on kulunud üle 10 aasta, tuleb esitada tunnistus pikendamise kohta. Samuti teatas ühtlustamisamet, et vastulause toetuseks esitatud varasemate kaubamärkide olemasolu ja kehtivust tuleb tõendada ametlike dokumentidega, mis on tõlgitud menetluskeelde. Ühtlustamisamet määras nende dokumentide esitamise tähtaja lõpuks 4. juuni 2007. Lõpuks teatas ühtlustamisamet [B. Rintischile], et kui määratud tähtaja jooksul tõendeid varasemate kaubamärkide olemasolu ja kehtivuse kohta ei esitata, lükkab ta vastavalt [rakendusmääruse] eeskirja 20 lõikele 1 vastulause tagasi ilma seda sisuliselt arutamata.

10 Ühtlustamisamet tegi 11. septembril 2007 [B. Rintischile] teatavaks, et on tuvastanud, et viimane ei ole määratud tähtaja jooksul tõendanud varasemate kaubamärkide olemasolu ja kehtivust. Samuti teatas ühtlustamisamet [B. Rintischile], et ühtki täiendavat märkust ei saa enam esitada ja et ühtlustamisamet teeb vastulause kohta otsuse sel hetkel tema käsutuses olevate tõendite alusel.

11 Vastulausete osakond lükkas 19. septembril 2007 vastulause tagasi põhjendusel, et [B. Rintisch] ei olnud määratud tähtaja jooksul tõendanud vastulause aluseks olevate varasemate kaubamärkide olemasolu ja kehtivust. Esiteks leidis vastulausete osakond, et kuigi 16. jaanuaril 2007 ühtlustamisametile esitatud tunnistuste põhjal on võimalik tuvastada, et varasemad kaubamärgid registreeriti vastavalt aastatel 1995, 1996 ja 1997, on need tunnistused ebapiisavad tõendamaks varasemate kaubamärkide jätkuvat kehtivust 4. juunil 2007 […]. Vastulausete osakond leidis lisaks, et vastavalt [rakendusmääruse] eeskirja 19 lõikele 4 ei saa varasemate kaubamärkide pikendamise tõendamiseks arvesse võtta võrguregistri 8. jaanuari 2007. aasta seisuga väljavõtteid, kuna need ei olnud menetluskeelde tõlgitud.

12 [B. Rintisch] esitas 23. oktoobril 2007 ühtlustamisametile määruse nr 40/94 artiklite 57–62 alusel […] kaebuse tühistamisosakonna otsuse peale. Kaebuses palus ta apellatsioonikojal keelduda taotletud kaubamärgi registreerimisest, kuna eksisteerib segiajamise tõenäosus. Selle toetuseks

lisas ta kaebuse põhjendustele iga varasema kaubamärgi kohta Deutsches Patent- und Markenamti võrguregistri väljavõtte ning Deutsches Patent- und Markenamti kinnituse koos tõlkega menetluskeelde. Deutsches Patent- und Markenamti kinnituse kohaselt oli neid kaubamärke pikendatud enne vastulause esitamise kuupäeva vastavalt aastani 2015, aastani 2016 ja aastani 2017.

13 [Vaidlusaluse otsusega] lükkas ühtlustamisameti neljas apellatsioonikoda kaebuse tagasi ilma seda sisuliselt arutamata. Ta leidis, et vastulausete osakond oli õigesti otsustanud, et hageja ei olnud määratud tähtaja jooksul nõuetekohaselt tõendanud vastulause toetuseks esitatud varasemate kaubamärkide olemasolu ja kehtivust.

14 Täpsemalt leidis apellatsioonikoda esiteks, et 16. jaanuaril 2007 ühtlustamisametile esitatud registreerimistunnistused ei olnud piisavad, tõendamaks varasemate kaubamärkide kehtivust ka vastulause esitamise kuupäeval. Teiseks oli apellatsioonikoja arvates see, et võrguregistri 8. jaanuari 2007. aasta seisuga väljavõtete tõlge puudus, piisav põhjendus nende arvesse võtmisest keeldumiseks.

15 Samuti otsustas apellatsioonikoda, et kaebuse põhjendusele 23. oktoobril 2007 lisatud dokumente ei saa arvesse võtta, kuna need esitati pärast 4. juunit 2007, mil lõppes ühtlustamisameti määratud tähtaeg.

16 Lõpuks puudub apellatsioonikoja arvates nii vastulausete osakonnal kui ka tal endal määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 […] alusel kaalutlusõigus seoses pärast ühtlustamisameti määratud tähtaega esitatud dokumentide arvesse võtmisega, lähtudes sellest, et [rakendusmääruse] eeskirja 20 lõige 1 näeb sõnaselgelt ette kaebuse tagasilükkamise juhul, kui tõendavad dokumendid esitatakse hilinenult. Apellatsioonikoda lisas, et isegi kui oleks tuvastatud tal olev kaalutlusõigus vastu võtta või võtmata jätta vastulausete osakonnale hilinenult esitatud dokumente, ei oleks ta seda õigust teostanud [B. Rintischi] kasuks [...]"

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

10 Hagiavaldus, mille B. Rintisch esitas vaidlusaluse otsuse tühistamiseks, saabus Üldkohtu kantseleisse 17. märtsil 2009.

11 Hagi põhjendamiseks esitas B. Rintisch kolm väidet, millest üksnes teine on käesoleva apellatsioonkaebuse ese. Selle väite kohaselt rikkus apellatsioonikoda määruse nr 40/94 artikli 74 lõiget 2 ning kuritarvitas võimu.

12 Pärast seda, kui Üldkohus oli 13. märtsi 2007. aasta otsusele kohtuasjas C-29/05 P: Siseturu Ühtlustamise Amet *vs.* Kaul (EKL 2007, lk I-2213, punkt 42) viidates vaidlustatud kohtuotsuse punktides 30 ja 31 meenutanud, et määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 kohaselt jääb üldreeglina – ja kui ei ole sätestatud teisiti – pooltele võimalus esitada faktilisi asjaolusid ja tõendeid pärast nende tähtaegade möödumist, mis on nende esitamisele kehtestatud nimetatud määruse sätete alusel, ning et ühtlustamisametil ei ole mingil juhul keelatud võtta arvesse faktilisi asjaolusid ja tõendeid, millele on viidatud või mis on esitatud hilinenult, lükkas Üldkohus B. Rintischi väite esimese osa tagasi, otsustades vaidlustatud kohtuotsuse punktides 33–42 sisuliselt järgmist:

„33 [...] [Ü]htlustamisameti menetluse pooltele antud võimalus esitada faktilisi asjaolusid ja tõendeid pärast selleks määratud tähtaja möödumist kehtib tingimusel, et ei ole sätestatud teisiti. [...]

34 Käesoleval juhul tõdes apellatsioonikoda […], et on olemas säte, mis sätestab sõnaselgelt teisiti ja mille kohaselt vastavalt kohtupraktikale on vastulause tagasilükkamine apellatsioonikoja kohustus, mitte pelgalt üks tema poolt kaalutavatest võimalustest. Apellatsioonikoja sõnul välistab

[rakendusmääruse] eeskirja 20 lõige 1, mida apellatsioonikoja menetluses kohaldatakse selle määruse eeskirja 50 lõike 1 alusel, määruse nr 40/94 artikli 74 lõikes 2 ette nähtud kaalutlusõiguse teostamise apellatsioonikoja poolt.

[...]

37 Kui lugeda [rakendusmääruse eeskirja 20 lõiget 1 ja eeskirja 50 lõike 1 esimest ja teist lõiku] koos, siis selgub, et kui ei ole sätestatud teisiti, peab apellatsioonikoda oma menetluses kohaldama [rakendusmääruse] eeskirja 20 lõiget 1 ja seetõttu tegema järelduse, et kui varasema kaubamärgi olemasolu, kehtivuse ja kaitse ulatuse tõendamiseks esitatakse tõendid pärast ühtlustamisameti poolt selleks määratud tähtaja möödumist, siis tuleb vastulause tagasi lükata, ilma et apellatsioonikojal oleks selles osas kaalutlusõigust […].

38 [B. Rintisch] väidab, et [rakendusmääruse] eeskirja 50 lõike 1 kolmanda lõigu lõpuosa ja eriti seal olev viide määruse nr 40/94 artikli 74 lõikele 2 ongi just säte, mis sätestab teisiti ja mis igal juhul välistab selle [rakendusmääruse] eeskirja 20 lõike 1 kohaldamise apellatsioonikoja menetluses. Selle argumendiga ei saa siiski nõustuda.

39 Algatuseks tuleb arvesse võtta, et kuna vastulause esitati 24. oktoobril 2007, on käesolevas asjas kohaldatavaks [rakendusmääruse] redaktsiooniks see, mis jõustus pärast […] määrusega (EÜ) nr 1041/2005 […] tehtud muudatust. Vastavalt viimati nimetatud määruse põhjendusele 7 oli üheks muudatuse eesmärgiks just vastulausemenetlust puudutavad sätted täielikult ümber kujundada muu hulgas menetluslike puuduste õiguslike tagajärgede täpseks piiritlemiseks

40 Lisaks riskile kohaldada asjaomaste sätete suhtes ringargumentatsiooni, oleks [B. Rintischi] pakutud tõlgendusega nõustumise tulemuseks see, et muudetud redaktsioonis [rakendusmääruse] eeskirja 20 lõike 1 kohaldamisala oleks oluliselt piiratud.

41 Kui apellatsioonikoda võiks määruse nr 40/94 artikli 74 lõikest 2 tuleneva kaalutlusõiguse alusel kaaluda selliseid tõendeid varasema kaubamärgi olemasolu, kehtivuse ja ulatuse kohta, mida vastulausete osakond ei saa hilinenud esitamise korral vastavalt [rakendusmääruse] eeskirja 20 lõike 1 uuele redaktsioonile arvesse võtta, siis ei oleks määruses nr 1041/2005 sellist liiki puuduse suhtes sõnaselgelt sätestatud õiguslikul tagajärjel, nimelt vastulause tagasilükkamisel, teatavatel juhtudel mingit praktilist mõju.

42 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et apellatsioonikoda ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et käesolevas asjas oli olemas säte, mille kohaselt ei võinud [B. Rintischi] poolt ühtlustamisametile hilinenult esitatud tõendeid arvesse võtta, ja seega ei olnud apellatsioonikojal kaalutlusõigust vastavalt määruse nr 40/94 artikli 74 lõikele 2."

13 Seejärel lükkas Üldkohus järgmisel põhjusel tagasi teise väite teise osa:

„48 [...] [M]is puutub apellatsioonikoja väidetavasse võimu kuritarvitamisse, siis tuleb tõdeda, et hagiavaldus ei vasta vastuvõetavuse miinimumnõuetele, mis on sätestatud Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 21 ja Üldkohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c […]. Käesoleval juhul puuduvad hageja poolt hagiavalduses oleval kujul esitatud etteheites argumendid selle kohta, kuidas apellatsioonikoda võimu kuritarvitas. Seega tuleb see väide vastuvõetamatuks tunnistada."

14 Olles ka muud B. Rintischi poolt oma hagi põhjendamiseks esitatud väited tagasi lükanud, jättis Üldkohus selle hagi rahuldamata.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

15 Oma apellatsioonkaebuses palub B. Rintisch Euroopa Kohtul tühistada vaidlustatud kohtuotsuse ja mõista kohtukulud välja ühtlustamisametilt.

16 Ühtlustamisamet ja Valfleuri paluvad jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja B. Rintischilt.

Apellatsioonkaebuse analüüs

17 Apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitab hageja kaks väidet, esiteks väite määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 rikkumise kohta ja teiseks väite võimu kuritarvitamise kohta.

Esimene väide määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 rikkumise kohta

1. Poolte argumendid

18 B. Rintisch väidab, et Üldkohus tõlgendas määruse nr 40/94 artikli 74 lõiget 2 ja rakendusmääruse eeskirja 50 lõiget 1 valesti.

19 Nõnda jättis tema sõnul Üldkohus tähelepanuta rakendusmääruse eeskirja 50 lõike 1 kolmanda lõigu, mis on kaebuse läbivaatamise seisukohalt erisäte ja näeb otsesõnu ette määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 kohaldamise ning annab seega apellatsioonikojale kaalutlusõiguse selle üle otsustamisel, kas lisa- või täiendavaid tõendeid arvesse võtta või mitte. Lisaks ei teinud Üldkohus ekslikult vahelt uutel faktidel ja rakendusmääruse artikli 50 lõike 1 kolmanda lõigu tähenduses lisa- või täiendavate faktide ja tõendite hilinenult esitamisel.

20 Ühtlustamisamet ei nõustu sellega, kuidas apellant soovib asjaomaseid sätteid tõlgendada. Tema sõnul märkis Üldkohus õigesti, et rakendusmääruse eeskirja 20 lõiget 1 tuleb eespool viidatud kohtuotsuse Siseturu Ühtlustamise Amet *vs.* Kaul tähenduses pidada sätteks, mis sätestab teisiti, sest tegemist on imperatiivse sättega, mis näeb ette lõpliku tähtaja.

21 Valfleuri väitel on rakendusmääruse eeskirja 19 lõige 4 ja eeskirja 20 lõige 1 otsesõnalised ja imperatiivsed sätted, mis välistavad ühtlustamisameti võimaluse laiendada vastulause esitajale varasemate kaubamärkide olemasolu ja kehtivuse tõendamiseks määratud tähtaega. Järelikult ei ole ühtlustamisametil asjaomases olukorras määruse nr 40/94 artikli 74 lõikest 2 tulenevat kaalutlusõigust.

Euroopa Kohtu hinnang

22 Määruse nr 40/94 artikli 74 lõige 2 sätestab, et ühtlustamisamet võib jätta arvesse võtmata faktid ja tõendid, mis asjaomased pooled on esitanud hilinenult.

23 Euroopa Kohtu praktika kohaselt ilmneb määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 sõnastusest, et pooltele jääb üldreeglina – ja kui ei ole sätestatud teisiti – võimalus esitada faktilisi asjaolusid ja tõendeid pärast selle tähtaja möödumist, mis on nende esitamisele kehtestatud määruse nr 40/94 sätete alusel, ning ühtlustamisametil ei ole mingil juhul keelatud võtta arvesse faktilisi asjaolusid ja tõendeid, millele on viidatud või mis on esitatud hilinenult (eespool viidatud kohtuotsus Siseturu Ühtlustamise Amet *vs.* Kaul, punkt 42, ja 18. juuli 2013. aasta otsus kohtuasjas C-621/11 P: New Yorker SHK Jeans *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 22).

24 Täpsustades, et viimane „võib" sellisel juhul otsustada neid faktilisi asjaolusid või tõendeid mitte arvesse võtta, jätab määruse nr 40/94 artikli 74 lõige 2 ühtlustamisametile ulatusliku kaalutlusõiguse selle üle otsustamisel, kas neid tuleb arvesse võtta või mitte, ja samas peab ta oma otsust ka põhjendama (eespool viidatud kohtuotsused Siseturu Ühtlustamise Amet *vs.* Kaul, punkt 43, ja New Yorker SHK Jeans *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 23).

25 Kuna apellandi esimene väide puudutab üksnes kaalutlusõigust, mis apellandi väitel on ühtlustamisametil, siis tuleb seda õigust välistada võiva, teisiti sätestava sätte olemasolu üle otsustamiseks tugineda kaebuse menetlemist reguleerivale normistikule.

26 Sellega seoses sätestab rakendusmääruse eeskirja 50 lõike 1 esimene lõik, et kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kaebuse menetlusele *mutatis mutandis* sätteid, mis kehtivad menetluste puhul osakonnas, kelle otsuse peale kaevatakse.

27 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 37, et selle sätte kohaselt peab apellatsioonikoda oma menetluses kohaldama rakendusmääruse eeskirja 20 lõiget 1 ja seetõttu tegema järelduse, et kui varasema kaubamärgi olemasolu, kehtivuse ja kaitse ulatuse tõendamiseks esitatakse tõendid pärast ühtlustamisameti poolt selleks määratud tähtaja möödumist, siis tuleb vastulause tagasi lükata, ilma et apellatsioonikojal oleks selles osas kaalutlusõigust.

28 Kuid nii toimides tugines Üldkohus eeskirja 50 lõike 1 valele tõlgendusele, mis eirab selle sätte kolmanda lõigu ulatust.

29 Nimelt, kui selle sätte esimene lõik kehtestab põhimõtte, mille kohaselt kohaldatakse kaebuse menetlusele *mutatis mutandis* sätteid, mis kehtivad menetluste puhul osakonnas, kelle otsuse peale kaevatakse, siis selle sätte kolmas lõik kujutab endast erisätet, mis näeb ette erandi sellest põhimõttest. See erisäte on eriomane vastulausete osakonna otsuse peale esitatud kaebuse menetlusele ja täpsustab pärast esimeses instantsis määratud või täpsustatud tähtaja möödumist esitatud faktide ja tõendite apellatsioonikojas käsitlemise korra.

30 Seega tuleb selles vastulausete osakonna otsuse peale esitatud kaebuse menetluse konkreetses küsimuses kohaldada rakendusmääruse eeskirja 50 lõike 1 kolmandat lõiku nende sätete asemel, mis reguleerivad vastulausete osakonna menetlust ja mille hulka kuulub rakendusmääruse eeskirja 20 lõige 1.

31 Siinkohal olgu rõhutatud, et see erisäte lisati rakendusmäärusesse muudatusega, mis tulenes määrusest nr 1041/2005, mille eesmärk põhjenduse 7 kohaselt oli just vastulausemenetluse menetluslike puuduste õiguslike tagajärgede täpne piiritlemine. See tõdemus kinnitab, et vastulausete osakonnas tõendite esitamisel esinenud hilinemisele apellatsioonikojas omistatavaid tagajärjed määratakse kindlaks selle erisätte alusel.

32 Rakendusmääruse eekirja 50 lõike 1 kolmandas lõigus on ette nähtud, et kui vaidlustatakse vastulausete osakonna otsus, piirdub apellatsioonikoda kaebuse läbivaatamisel nende faktide ja tõenditega, mis on esitatud vastulausete osakonna määratud või täpsustatud tähtaegade jooksul, välja arvatud juhud, kui apellatsioonikoda leiab, et tuleks arvestada määruse nr 40/9 artikli 74 lõike 2 kohaseid lisa- või täiendavaid fakte ja tõendeid.

33 Seega näeb rakendusmäärus selgesõnaliselt ette, et apellatsioonikojal on vastulausete osakonna otsuse peale esitatud kaebuse menetluses rakendusmääruse eeskirja 50 lõike 1 kolmandast lõigust ja määruse nr 40/94 artikli 74 lõikest 2 tulenev kaalutlusõigus otsustamaks, kas võtta arvesse lisa- või täiendavaid fakte ja tõendeid, mida ei esitatud vastulausete osakonna määratud või täpsustatud tähtaja jooksul.

34 Järelikult rikkus Üldkohus oma otsuses õigusnormi, tuvastades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 42, et rakendusmääruse eeskirja 20 lõige 1 on säte, mis sätestab teisiti ja välistab apellandi poolt ühtlustamisametile hilinenult esitatud tõendite arvesse võtmise apellatsioonikojas ning mille tagajärjel viimasel puudub määruse nr 40/94 artikli 74 lõikel 2 põhinev kaalutlusõigus nende tõendite arvesse võtmisel.

35 Tuleb siiski meenutada, et kui Üldkohtu otsuse põhjenduste juures on tegemist liidu õiguse rikkumisega, kuid otsuse resolutsioon on muude õiguslike asjaoludega põhjendatud, tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata (13. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-210/98 P: Salzgitter *vs.* komisjon, EKL 2000, lk I-5843, punkt 58, ja 29. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-352/09 P: ThyssenKrupp Nirosta *vs.* komisjon, EKL 2011, lk I-2359, punkt 136).

36 Käesoleva otsuse punktis 34 olevate kaalutluste põhjal rikkus apellatsioonikoda õigusnormi, tuvastades vaidlusaluse otsuse punktides 38–40, et rakendusmääruse eeskirja 20 lõikest 1 tulenevalt puudub tal kaalutlusõigus otsustada, kas arvestada või jätta arvestamata varasema kaubamärgi olemasolu, kehtivuse ja kaitse ulatuse kohta hilinenult esitatud tõenditega.

37 Siiski ei saa jätta tõdemata, et vaidlusaluse otsuse punktis 42 märkis apellatsioonikoda, et isegi kui oleks tuvastatud tema kaalutlusõigus otsustada, kas vastulausete osakonnale hilinenud esitatud dokumente arvesse võtta või mitte, teostaks ta seda vastulause esitaja kahjuks. Seejärel esitas apellatsioonikoda kõnealuse otsuse punktides 43–46 sellise järelduse põhjendused.

38 Need põhjendused, millele apellatsioonikoda teise võimalusena tugines B. Rintischi poolt hilinenult esitatud tõendite vastuvõtmisest keeldumisel, saavad kõrvalda vaidlusaluses otsuses oleva vea vaid siis, kui võimaldavad tuvastada, et apellatsioonikoda teostas tegelikult määruse nr 40/94 artikli 74 lõikest 2 tulenevat kaalutlusõigust, otsustamaks põhjendatult ja kõiki asjaolusid arvestades, kas talle esitatud täiendavaid tõendeid tuleb tema langetatavas otsu ses arvesse võtta või mitte (vt selle kohta 26. septembri 2013. aasta otsus kohtuasjas C-610/11 P: Centrotherm Systemtechnik *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet Centrotherm Systemtechnik *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet ja centrotherm Clean Solutions, punkt 110).

39 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on juba otsustanud, et kui ühtlustamisamet lahendab asja vastulausemenetluse raames, siis võib hilinenult esitatud tõendite ühtlustamisametis arvesse võtmine olla põhjendatud eelkõige juhul, kui ühtlustamisamet leiab, et hilinenult esitatud tõendid võivad esiteks olla asjakohased seoses sellega, milline otsus talle esitatud vastulause kohta langetatakse, ja teiseks ei välista seda menetlusstaadium, mil hilinenud esitamine toimub ega hilinenud esitamise asjaolud (eespool viidatud kohtuotsused Siseturu Ühtlustamise Amet *vs.* Kaul, punkt 44, ja Centrotherm Systemtechnik *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet ja centrotherm Clean Solutions, punkt 113).

40 Kuivõrd B. Rintisch tugineb oma vastulauses kolmele registreeritud Saksa kaubamärgile, siis on tõendid nende kaubamärkide olemasolu, kehtivuse ja kaitse ulatuse kohta loetletud ammendavalt rakendusmääruse eeskirja 19 lõike 2 punkti a alapunktis ii. Seega pidi B. Rintischile juba enne vastulause esitamist teada olema, millised konkreetsed dokumendid ta peab selle toetuseks esitama. Seega peab apellatsioonikoda taolistel asjaoludel teostama oma kaalutlusõigust kitsalt ja saab nõustuda nende tõendite hilinenud esitamisega vaid siis, kui esitamise asjaolud õigustavad seda, et apellant tegutses tõendite esitamisel hilinemisega.

41 Oma otsuse põhjendamiseks rõhutas apellatsioonikoda just nimelt seda, et B. Rindischil oli tõend asjaomaste kaubamärkide uuendamise kohta juba 2. detsembril 2005 ning ta ei esitanud põhjust, miks ta esitas selle dokumendi alles 2007. aasta septembris.

42 Seega selgub vaidlusalusest otsusest, et asjaomaste kaubamärkide olemasolu, kehtivuse ja kaitse ulatuse kohta tõendite esitamise asjaolud ei saa õigustada seda, et apellant tegutses tõendite esitamisel hilinemisega.

43 Seda põhjenduskäiku ei kummuta asjaolu, et B. Rintisch esitas enne vastulausete osakonna määratud tähtaja möödumist pikendamist käsitlevad Deutsches Patent- und Markenamti võrguregistri väljavõtted, mis ei olnud menetluskeeles, kuna rakendusmääruse eeskirja 19 lõike 4 kohaselt ei arvesta ühtlustamisamet dokumente, mis pole esitatud või tõlgitud menetluskeelde ühtlustamisameti määratud tähtajaks.

44 Sellest järeldub, et apellatsioonikoda keeldus põhjendatult arvesse võtmast tõendeid, mille B. Rintisch esitas pärast selleks määratud tähtaja möödumist, ilma et tal oleks olnud vaja otsustada, kas need tõendid võiksid olla asjakohased või kas tõendite esitamise menetlusstaadium võimaldab neid arvesse võtta.

45 Vastupidi B. Rintischi väitele ei pea nimelt apellatsioonikoda määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 alusel oma kaalutluspädevust teostades käsitlema käesoleva otsuse punktis 39 nimetatud kolme kriteeriumi, kui ta ka vaid ühe mainitud kriteeriumi alusel saab otsustada, et ei pea kõnealuseid hilinenult esitatud tõendeid arvesse võtma (vt selle kohta 4. märtsi 2010. aasta määrus kohtuasjas C-193/09 P: Kaul *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, punkt 38).

46 Neil asjaoludel ei too käesoleva otsuse punktis 34 välja toodud vaidlustatud kohtuotsuses sisalduv õigusnormi rikkumine kaasa mingeid tagajärgi käesoleva apellatsioonkaebuse läbivaatamise seisukohalt, kuna mainitud kohtuotsuse punktis 47 sisalduvat Üldkohtu otsust lükata tagasi määruse nr 40/94 artikli 74 lõike 2 rikkumisel põhineva teise väite esimene osa õigustavad Üldkohtu esitatust erinevad õiguslikud kaalutlused, ja seega ei saa see rikkumine kaasa tuua asjaomase kohtuotsuse tühistamist.

B – Teine väide apellatsioonikoja poolt võimu kuritarvitamise kohta

1. Poolte argumendid

47 B. Rintischi väitel alahindas Üldkohus asjaolu, et apellatsioonikoda kuritarvitas võimu.

48 Ühtlustamisameti sõnul puuduvad apellatsioonkaebuses seda väidet toetavad argumendid.

Euroopa Kohtu hinnang

49 Seoses teise väitega tuleb tõdeda, et esiteks piirdub apellant üldist laadi väidetega ega osuta vaidlustatud kohtuotsuse neile punktidele, millega ta nõus ei ole, ja teiseks ei esita ta seda väidet toetavaid õiguslikke argumente.

50 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb ELTL artiklist 256, Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ja apellatsioonkaebuse esitamise ajal kehtinud Euroopa Kohtu kodukorra artikli 112 lõike 1 punktist c (nüüd Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punkt d), et apellatsioonkaebuses näidatakse täpselt selle otsuse kritiseeritavad osad, mille tühistamist nõutakse, samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õigusargumendid (28. juuni 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P ja C-213/02 P: Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, EKL 2005, lk I-5425, punkt 426, ja 22. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-487/06 P: British Aggregates *vs.* komisjon, EKL 2008, lk I-10515, punkt 121).

51 B. Rintischi apellatsioonikaebuse põhjendamiseks esitatud teine väide neile nõuetele ei vasta ning tuleb seega jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

52 Kuna ei saa nõustuda ühegi väitega, mille apellant oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitas, tuleb apellatsioonkaebus rahuldamata jätta.

Kohtukulud

53 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

54 Kuna ühtlustamisamet ja Valfleuri on apellandilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista apellandilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Bernhard Rintischilt.

Allkirjad